

Sarpsborg kommune avfall og renovasjon
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Karoline Sivertsen, 69247134

Inspeksjonsrapport – særskilt oppfølging

Inspeksjon ved Gatedalen miljøanlegg

Kontrollnummer: 2019.135.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Rita Eggen, miljørådgiver

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Karoline Sivertsen

Andre deltagere fra virksomheten:

Tommy Fredhe, teamleder
Erle Franzen, miljørådgiver
Rune Josefsen, fagarbeider

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Ellen Kristine Keilen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Gatedalen miljøanlegg (Gatedalen miljøanlegg) den 17.07.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Inspeksjonen ble gjennomført som særskilt oppfølging etter revisjon i 2017. Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket at det for 5 av avvikene beskrevet i revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS gjenstår forhold som må utbedres før avvikene kan lukkes.

Dette gjelder følgende avvik fra revisjonsrapporten:

Avvik 1: Gatedalen miljøanlegg har mangelfull mottakskontroll av avfall som blir deponert

Avvik 2: Gatedalen miljøanlegg mangler oppfyllingsplan og oversikt over deponiets utvikling

Avvik 3: Gatedalen har deponert avfall i strid med avfallsforskriften og tillatelsen

Avvik 5: Virksomhetens miljørisikovurdering har mangler

Avvik 6: Deponiet overholder ikke krav som gjelder sigevannshåndtering og overvåking

Gatedalen har iverksatt flere tiltak for å forbedre forholdene og lukke avvikene. Denne rapporten beskriver de forhold for hvert av avvikene som fortsatt ikke er i tråd med krav fastsatt i lovverk/tillatelsen og hvor ytterligere tiltak må iverksettes før avvikene kan lukkes. Dette er beskrevet nærmere fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

	Karoline Sivertsen	Kari Skogen
23.10.2019	kontrollør	seksjonssjef
	Fylkesmannen i Oslo og Viken	

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SARPSBORG KOMMUNE AVFALL OG RENOVASJON	
Organisasjonsnr.: 974560666	Eies av: 974637146
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Gatedalen miljøanlegg	Anleggsnr.: 0105.0095.02
Kommune: Sarpsborg	Fylke: Østfold
Anleggsaktivitet: Deponering	
Tillatelse gitt: 30.03.2009	Sist endret:

Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført som særskilt oppfølging etter revisjon i 2017, for å kontrollere Gatedalen miljøanleggs oppfølging av avvikene som ble avdekket under revisjonen.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

1. Oppfølging av avvikene gitt ved revisjon i april 2017 (revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS)

Rapporten omhandler forhold som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Oppfølging etter inspeksjonen

Gatedalen miljøanlegg plikter snarest å rette opp de forholdene som er beskrevet i denne rapporten, slik at avvikene fra revisjon i 2017 kan lukkes. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Gatedalen miljøanlegg **innen 15.januar 2020** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Karoline Sivertsen.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 28. juni 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Gatedalen miljøanlegg bli ilagt et **gebyr på kr 26 300,-** for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

Avvik

Vi viser til revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS datert 12.5.2017 for nærmere beskrivelse av avvikene gitt ved revisjonen. Gatedalen har iverksatt flere tiltak for å forbedre forholdene og lukke avvikene. Denne rapporten beskriver de forhold som fortsatt ikke er i tråd med krav fastsatt i lovverk/tillatelsen og hvor ytterligere tiltak må iverksettes før avvikene kan lukkes. Opprinnelige funn med henvisning til krav i tillatelse og lovverk fremgår av revisjonsrapporten.

Avvik 1, jf. Revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS

Gatedalen miljøanlegg har mangelfull mottakskontroll av avfall som blir deponert

Forhold det gjenstår å utbedre før avviket kan lukkes:

Mangler ved basiskarakterisering og stikkprøvekontroll av avfall fra sandfang

Kommentarer:

Avfall fra kommunale sandfang hentes og tømmes ved Gatedalen av Østfold høytrykk på oppdrag fra kommunen. Avfallet veies inn med vann ved mottak, og faktiske mengder sandfangavfall til deponi er ikke kjent. Det er ikke beregnet hvor store mengder vann som tilføres sigevannssystemet med sandfangavfallet, men vannet blir inkludert i ut-mengden fra sigevannsdammen.

Det er ikke gjennomført en fullstendig basiskarakterisering av sandfangavfallet som går til deponi. Det er gjennomført noen analyser av avfallet, men det er usikkert hvordan prøvene ble tatt, det ble sannsynligvis analysert på en blanding av vann og masse. Ettersom basiskarakteriseringen skal karakterisere avfall som faktisk deponeres, må prøvene tas etter avvanning.

Resultatene fra prøvene som er tatt, er vurdert opp mot normverdier for god vannkvalitet (tilbakemelding 21.9.18 punkt 5). Det er uklart hvorfor disse normverdiene er brukt, da formålet med basiskarakteriseringen er at sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt skal være kjent i størst mulig grad, samt at den skal brukes til å vurdere om avfallet tillates deponert jf. tillatelsens rammer.

For at avfall skal kunne anses som «avfall som oppstår jevnlig», skal det fremkomme av basiskarakteriseringen at det er liten variasjon i avfallets karakteristikk. Det skal også fremkomme hvilke parameter som skal brukes til verifisering. Dette mangler for sandfangavfall som mottas ved Gatedalen per i dag. Parameterne som brukes til verifisering skal også brukes ved stikkprøvekontroll. Det blir per i dag ikke tatt stikkprøver av sandfangavfallet, kun visuell kontroll av operatører som driver med kompostering av hageavfall på området ved siden av.

Avvik 2, jf. Revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS

Gatedalen miljøanlegg mangler oppfyllingsplan og oversikt over deponiets utvikling

Forhold det gjenstår å utbedre før avviket kan lukkes:

Mangler oversikt over deponiets utvikling

Kommentarer:

Gatedalen har etter revisjonen i 2017 laget en oversikt over ledig kapasitet i deponiet. I forbindelse med ny avfallsplan og fremtidsplaner for gatedalen-anlegget vil oppfyllingsplanen også oppdateres. Det er også scannet et kart hvor det er ringet inn arealet hvor asbest er lokalisert.

Gatedalen har derimot ikke kartfestet avsluttede deponiceller og det er ikke klart hvor sigevann fra disse ledes.

Avvik 3, jf. Revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS

Gatedalen har deponert avfall i strid med avfallsforskriften og tillatelsen

Forhold det gjenstår å utbedre før avviket kan lukkes:

Bunnasken ligger fortatt mellomlagret, gravemasser er fjernet men det er ukjent hvordan disse massene er blitt håndtert

Kommentarer:

Massene (gravemasser/blandet byggavfall) ble fjernet sommeren 2018, det usikkert hva som er gjort med massene.

Bunnasken er prøvetatt og vurdert av Multiconsult, og Gatedalen vurderer å bruke massene til å planere ut arealet der de ligger lagret.

I Multiconsults rapport av 30.11.2018 punkt 4.1 fremkommer det at den generelle vurderingen antyder at bunnasken kan klassifiseres som farlig avfall, det er ikke presisert hvilke stoffer som eventuelt gjør at massene kan klassifiseres som farlig avfall. At bunnasken muligens kan klassifiseres som farlig avfall er ikke fulgt opp. Dersom det viser seg at massene er farlig avfall, kan de ikke deponeres eller mellomlagres innenfor rammene til Gatedalens tillatelse. Videre er det i rapportens punkt 2.5 konkludert med at utlekkingskriteriene for samdeponering av farlig og ordinært avfall overskrides. Massenes karakter med tanke på innhold og utlekkingspotensiale ser ikke ut til å være tatt med i vurderingen av bunnaskens egnethet til planlagt planering. Sett i lys av rapporten fra november 2018, ser Fylkesmannen alvorlig på at virksomheten ikke har fulgt opp bunnasken.

Bunnaskens påvirkning på sigevannet er ikke vurdert. pH på ristetest for bunnasken er målt til 11,2 i 2010.

Avvik 4, jf. Revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS

Virksomhetens miljørisikovurdering har mangler

Forhold det gjenstår å utbedre før avviket kan lukkes:

Miljørisikovurderingen har mangler

Kommentarer:

Gatedalen har gjennomført risikovurdering av flere aktiviteter ved anlegget, og risikovurderingen består av en overordnet del og flere risikovurderinger for ulike arbeidsområder. Det var noe vanskelig å få oversikt over hvilke forhold som faktisk var vurdert, men så langt vi kunne se var vanning av kompost og trevirke ikke risikovurdert. Heller ikke tilstedeværelse av bark i deponiet er vurdert, hverken mengder eller eventuell påvirkning på deponiet, eksempelvis i form av gassproduksjon.

Risikovurderingen for sandfangslam konstaterer risiko for forhøyet TOC, likevel blir ikke TOC analysert for i basiskarakteriseringen. Gatedalen har heller ingen begrunnelse for hvorfor det skulle vært forhøyet TOC i sandfangslammet. Likevel beskriver risikovurderingen at tiltak er utført, og risiko dermed er redusert til akseptabel. Tiltaket er ikke beskrevet utover notasjonen «tiltak».

Videre er mellomlagring av impregnert trevirke vurdert til liten risiko uten en nærmere beskrivelse av hvordan dette er vurdert fremgår.

Avvik 5, jf. Revisjonsrapport 2017.002.R.FMOS

Deponiet overholder ikke krav som gjelder sigevannshåndtering og overvåking

Forhold det gjenstår å utbedre før avviket kan lukkes:

Det gjenstår tiltak for å få kontroll på sigevann og vurderingene av overvåkingsresultatene er mangelfulle

Kommentarer:

Gatedalen har utarbeidet en liste med tiltak som planlegges gjennomført for å utbedre oppsamlingssystem for sigevann, samt få kontroll på innsig til deponiet, denne listen ble tilsendt Fylkesmannen, jf. sluttrapport Multiconsult 29.3.19. Tiltakene som beskrevet er i prosess. Det foreligger ikke en tidfestet handlingsplan for når tiltakene skal være ferdigstilte. Det opplyses at bevilgning av midler er førende for fremdrift. Per nå har Gatedalen fått bevilgning til videre utbedring av tette overvannsledninger.

Det er ikke gjort en dokumentert sammenstilling av analyseresultater oppstrøms og nedstrøms for sigevann/grunnavann. Det er heller ikke utarbeide tidsserier for kjemiske og organiske data i de ulike prøvepunktene. Vi viser også til Fylkesmannens tilbakemelding på egenkontrollrapporten for 2018 datert 24.05.2019, om mangler i vurderingene av overvåkingsresultatene. Gatedalen har tidligere laget en mal for egnekontrollrapportering, denne er ikke tatt i bruk.

Andre forhold

Det fremkom under tilsynet at Sarpsborg kommune planlegger å etablere et brannøvingsfelt inne på Gatedalen miljøanlegg. Øvingsfeltet er tenkt lokalisert like ved sigevannsdammen. Beskrivelse av denne aktiviteten må inngå i ny søknad som Gatedalen skal sende Fylkesmannen.

Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

1. Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
2. Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
3. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
4. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
5. Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
6. Egenkontollrapport for 2018